

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 353/2025-24

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Združenia domových samospráv, o. z.**, Rovniankova 14, Bratislava, zastúpeného Tkáč & Partners, s.r.o., Hrnčiarska 29, Košice, proti rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Svk/28/2023 z 26. novembra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 26. marca 2025 domáha vyslovenia porušenia svojich práv podľa čl. 2 ods. 5 v spojení s čl. 3 ods. 2 až 4, čl. 9 ods. 1 až 3 Aarhuského dohovoru a porušenia čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 7 ods. 2, 4 a 5 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom najvyššieho správneho súdu označeným v záhlaví. Navrhuje, aby ústavný súd napadnutý rozsudok zrušil, vec vrátil najvyššiemu správne súdu na ďalšie konanie a priznal mu náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej len „prvostupňový správny orgán“) rozhodnutím z 9. decembra 2019 rozhodol, že zámer navrhovanej činnosti „**[REDAKOVANÉ]**“ sa nebude posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o EIA“). Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov (ďalej len „žalovaný“) vydal 21. apríla 2020 rozhodnutie, ktorý odvolanie sťažovateľa zamietol a prvostupňové správne rozhodnutie potvrdil. Účelom predloženého zámeru bola výstavba novej výrobnéj haly v existujúcom areáli a osadenie novej technologickej linky L3 na výrobu elastomérov, obdobnej ako dve už v tom čase existujúce linky.

3. Sťažovateľ podal na Krajskom súde v Martine správnu žalobu, ktorou sa domáhal preskúmania a zrušenia rozhodnutia žalovaného spolu s prvostupňovým rozhodnutím. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 30S/96/2022 z 3. apríla 2023 v znení opravného uznesenia sp. zn. 30S/96/2022 z 9. mája 2023 správnu žalobu ako nedôvodnú zamietol. V rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia akcentoval skutočnosť, že zo zhodnotenia predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti nevyplývajú také negatívne vplyvy, ktoré by mali za následok významné zhoršenie životného prostredia a zdravia obyvateľov v záujmovom území oproti existujúcemu stavu, ktoré by bolo potrebné ďalej posudzovať podľa zákona EIA. Kasačnú sťažnosť sťažovateľa podanú z dôvodu, že napadnutý rozsudok krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia [§ 440 ods. 1 písm. g) Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“)] najvyšší správny súd napadnutým rozsudkom zamietol ako nedôvodnú (§ 461 SSP).

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ pomerne rozsiahlo uvádza úvahy a teoretické východiská týkajúce sa jeho postavenia ako zainteresovanej verejnosti v rámci správnych konaní a správneho súdneho konania. Poukazuje na schematické posudzovanie sťažovateľa ako „*chronického sťažovateľa*“ či iné nelichotivé prívlastky bez toho, aby správne súdy súčasne uznávali, že ide o odbornú ekologickú organizáciu konajúcu v prospech práva, dobrej správy vecí verejných a zákonnosti v oblasti životného prostredia. Vyslovuje presvedčenie o zaujatosti politickej reprezentácie proti nemu, ktorá sa opakovane prejavuje nielen v činnosti orgánov verejnej správy, ale aj správnych súdov.

5. Podľa názoru sťažovateľa konanie súdov vo vzťahu k jeho žalobe vykazuje známky rozhodnutia bez znalosti žalobnej veci a riadneho ustálenia skutkových okolností a právnych dôvodov žaloby. Rozhodnutia súdov vykazujú známky formalistického rozhodnutia prijatého na základe predpojatosti k subjektu sťažovateľa (žalobcu). Sudcovia správnych súdov nesprávne interpretovali a priamo alebo nepriamo spochybňovali „skutočný a úprimný záujem“ sťažovateľa o ochranu životného prostredia, v dôsledku čoho neaplikovali na sťažovateľa ustanovenia vnútroštátneho práva a neaplikovali základné zásady týkajúce sa konania, čím v rozpore s právom Európskej únie nechápali a neidentifikovali sťažovateľa ako zainteresovanú verejnosť a ako odbornú verejnosť v oblasti verejného práva, v dôsledku čoho sa ich rozhodovanie javí diskriminačné, šikanózne, nezákonné a v rozpore s rozhodovacou praxou súdov vyšších stupňov. Najvyššieho správneho súdu vytýka porušenie práva na spravodlivý proces vo vzťahu k jeho námietke o nevykonaní konzultácií a nezverejnenia informácií.

6. Sťažovateľ zastáva názor, že pre riadne posúdenie ústavnej sťažnosti je potrebné, aby ústavný súd prerušil konanie a požiadal Súdny dvor Európskej únie o rozhodnutie o štyroch ním predložených predbežných otázkach. Prvú otázku sťažovateľ formuloval v znení, či je doterajšia aplikačná prax súdu vo veciach sťažovateľa hodná ochrany právom Európskej únie. V rámci druhej otázky sa sťažovateľ pýta, či sa rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie vo veciach životného prostredia týkajú všetkých oblastí ochrany životného prostredia a či sa ochrana a oprávnenia ekologických spolkov pri ochrane životného prostredia týkajú všetkých oblastí životného prostredia, ktoré sú regulované druhotnými právnymi predpismi týkajúcimi sa jednotlivých častí životného prostredia. Tretia otázka znie, či rozsudok Súdneho dvora Európskej únie č. C-416/10

Pezinská skládka sa má interpretovať extenzívne v kontexte vnútroštátneho práva, teda či sa prednosť environmentálnych záujmov podľa tohto rozsudku aplikuje na všetky environmentálne konania, veci životného prostredia bez ohľadu na podoblasť práva životného prostredia. A napokon štvrtá otázka znie, či aplikácia vnútroštátnych predpisov, a to správneho poriadku, vo vzťahu k odopretiu poskytovania podkladov zainteresovanej verejnosti (v elektronickom spise) nie je v rozpore s Aarhuským dohovorom.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je namiatané porušenie v bode 1 tohto uznesenia označených práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu o zamietnutí jeho kasačnej sťažnosti proti rozsudku krajského súdu. Týmto rozsudkom bola zamietnutá jeho správna žaloba proti rozhodnutiu okresného úradu o tom, že navrhovaná zmena činnosti sa nebude posudzovať podľa zákona o EIA.

8. Preskúmaním relevantnej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku ústavný súd zistil, že po vyabstrahovaní podstatných kasačných námietok sťažovateľa (bod 25) sa s nimi najvyšší správny súd podrobne a dôsledne zaoberal a poskytol sťažovateľovi vyčerpávajúce odpovede, čím rešpektoval jednu z kľúčových záruk spravodlivého procesu, ktorým je právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. V kontraste s uvedeným ústavný súd z obsahu ústavnej sťažnosti identifikoval z väčšej časti všeobecno-teoretickú rovinu sťažnostnej argumentácie, bez hlbšieho ústavnoprávneho rozmeru, a tým nespôsobilú zvrátiť nosné dôvody obsiahnuté v odôvodnení napadnutého rozsudku. Osobitne, k sťažnostnej námietke nezákonnosti prvostupňového rozhodnutia z dôvodu nevykonania konzultácií (body 31, 32), ako aj k námietke nezverejnenia informácií (body 33, 34) ústavný súd hodnotí, že závery najvyššieho správneho súdu, ku ktorým dospel, nemožno považovať za také, ktoré by boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne.

9. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na skutkovo a právne obdobné ústavné sťažnosti sťažovateľa, o ktorých nedávno rozhodoval v konaniach vedených pod sp. zn. IV. ÚS 153/2025, sp. zn. IV. ÚS 194/2025, sp. zn. III. ÚS 282/2025 a ktoré boli odmietnuté ako zjavne neopodstatnené. Nemá žiaden dôvod odchyliť sa od skorších odmietavých uznesení a od príslušnej časti argumentácie (nosných dôvodov) v nich obsiahnutej.

10. Uvedené tvrdenia možno primerane vzťahovať aj na návrh sťažovateľa na predloženie prejudiciálnych otázok. Ústavný súd sa podobne prikláňa k záverom uvedeným v skorších uzneseniach ústavného súdu [sp. zn. IV. ÚS 153/2025 z 8. apríla 2025 (bod 16), sp. zn. IV. ÚS 194/2025 z 22. apríla 2025 (bod 22)], v zmysle ktorých všeobecne a teoreticky formulované prejudiciálne otázky nemajú vplyv na konkrétny predmet prieskumu ústavným súdom, a teda ani na správnosť záverov napadnutého rozsudku najvyššieho správneho súdu. Sú orientované všeobecne na osobnú činnosť sťažovateľa, resp. na rozsah použitia práva Európskej únie a na vzťah európskeho a vnútroštátneho práva. Preto ústavný súd k sťažovateľom navrhovanému postupu podľa § 61 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nepristúpil.

11. Ústavný súd preto uzatvára, že medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu a obsahom označených práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Vzhľadom na uvedené ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. júna 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu